

एआरआय-५१६

विकासाची पद्धत : आंतरजातीय संकरण

मातृवेल : कटावबा
पितृवेल : ब्युटी सिडलेस
उपयोग : खाण्यासाठी, मनुका, रस व
वाईन साठी

तयार होण्याचा कालावधी : लवकर, फळ छाटणी पासून
११०-१२० दिवस

घडाचा आकार : लांबट व सुटसुटीत मणी
घडाची पक्वता : एकसमान

मण्यांचा आकार : गोलाकार

मण्यांचा रंग : निळसर काळा
रसाची चव : सुवासिक चविष्ट
100 मण्यांचे वजन : १५०-१९० ग्रॅम

वजन : २२-२४^० ब्रि.
साखरेचे प्रमाण

आम्लता (%) : ०.४ -०.६
रस (%) : ६०-७०
बिया : ०-१ (मऊ बी)
रोगप्रतिकारक क्षमता : केवडा व भुरी रोगास मध्यम व
करपा रोगास रोग प्रतिकारक

प्रसार माहिती पत्रिका क्र. १

तांत्रिक माहिती :
डॉ.सुजाता तेताली व श्री. स.वि. फाळके
अनुवंशिकी व वनस्पती पैदास विभाग
एमएसीएस-आधारकर संशोधन संस्था, पुणे - ४११००४

प्रकाशक :
संचालक,
डॉ. पी. के. ढाकेफाळकर
एमएसीएस-आधारकर संशोधन संस्था - पुणे - ४११००४

नोव्हेंबर २०२२

संपर्क :
एमएसीएस-आधारकर संशोधन संस्था
जी जी आगरकर रोड, पुणे - ४११००४
दूरध्वनी: ०२०-२५३२५०३९
Web: www.aripune.org

ए आर आय -516

महाराष्ट्र विज्ञान वर्धिनी

आधारकर संशोधन संस्था
जी.जी. आगरकर रोड, पुणे 411 004

एआरआय - ५१६

द्राक्षबाग व्यवस्थापन

एआरआय - ५१६ ची वैशिष्ट्ये :

एआरआय - ५१६ (कटावबा x ब्युटी सिडलेस) हे वाण आधारकर संस्थेमध्ये अखिल भारतीय समन्वित द्राक्षफळ पिक संशोधन प्रकल्पांतर्गत, संकरणातून विकसित करण्यात आले आहे.

संकरणासाठी कटावबा या अमेरिकेतील 'ल्याब्रुस्का' या जातीचा मातृवेल म्हणून तर 'ब्युटी सिडलेस' या विनिफेरा या जातीचा पितृवेल म्हणून उपयोग करण्यात आला आहे. हे वाण खाण्यासाठी उत्कृष्ट असून या पासून रस, वाईन तसेच उत्तम प्रतीच्या मनुका ही तयार होतात. या वाणाची उत्पादन क्षमता चांगली आहे. हे वाण सुमारे फळ छाटणी नंतर लवकर म्हणजे ११० - १२० दिवसात तयार होते. घड लांबट असून द्राक्षमणी चवदार असतात. ए.आर.आय. - ५१६ वाणाची बुरशीजन्य रोगप्रतिकारक क्षमता मध्यम प्रतीची आहे.

- १) लागवड : छाट कलम किंवा कलम पद्धतीने. फेब्रुवारी महिन्यात खुंट लागवड करून ऑगस्ट मध्ये तीन डोळे असलेल्या काडीवर पाचर पद्धतीने कलमे करावीत अथवा नर्सरी मध्ये कलमे तयार करून नंतर शेतात लागवड करावी
- २) वेलीतील अंतर व वळण देण्याची पद्धत: विस्तारित 'Y' पद्धत. अंतर - ९ फुट x ५ फुट २ ओळीतील अंतर ९ फुट व २ वेलीतील अंतर ५ फुट
- ३) खत मात्रा : ५० टन कुजलेले शेणखत. नत्र: स्फुरद: पालाश यांचे प्रमाण ५००:६००:७०० किलो प्रति हेक्टरी. रासायनिक खतमात्रा प्रथम एप्रिल छाटणी नंतर ५०% व फळ छाटणी नंतर उरलेले ५०% असे २ वेळा विभागून
- ४) सूक्ष्म अन्नद्रव्ये : मॅगनीशियम सल्फेट ३० किलो व झिंक सल्फेट १० किलो प्रति हेक्टरी
- ५) छाटणी : ५-८ डोळ्यांवर अथवा स्पर छाटणी
- ६) घड विरळणी: घड विरळणीची आवश्यकता नाही
- ७) उत्पन्न : ३-४ वर्षांनंतर चांगले उत्पन्न
- ८) जीए संप्रेरकांचा वापर : मण्यात बी असल्याने आवश्यकता नाही
- ९) रोग प्रतिकारक क्षमता : केवडा व भुरी रोगास मध्यम व करपा रोगास रोग प्रतिकारक

- उत्पन्न : १०-१५ कि./वेल
- फळ छाटणीची वेळ : ऑक्टोबरचा दुसरा आठवडा
- डोळा फुटण्यासाठी लागणारा वेळ : लवकर, फळ छाटणी नंतर ६-८ दिवस
- फुलोऱ्याचा कालावधी: फळ छाटणी नंतर ३५ दिवस
- काडीवरील घडसंख्या: २ ते ३
- आकार : लांबट व शंकूच्या आकाराचे
- घडाची घनता : लहान व सुटसुटीत मणी
- घडाची लांबी : २०-२५ सेंमी
- देठ - मणीजोडाची जाडी व घट्टपणा : जाड व घट्ट
- मण्यांच्या देठाची लांबी : ३ मि.मी.
- मण्यांच्या आकार : गोलाकार, लहान, १.२ x १.२ सेंमी
- मण्यांचा रंग : निळसर काळा
- द्राक्ष रस : रसदार
- मण्यांची चव : गोड चविष्ट
- मण्यांच्या सालीची जाडी: मध्यम
- मण्यांचे वजन : १.५ ते १.९ ग्रॅम
- साठवणूक क्षमता : शीतगृहात ८ दिवस
- पक्वतेचा कालावधी : ११० - १२० दिवस
- रसाचे प्रमाण : ६०-७० %
- मण्यातील साखरेचे प्रमाण : २२-२४^० ब्रिक्स
- आम्लता : ०.४ - ०.६ %
- ग्राहक पसंती : खाण्यासाठी, मनुका, रस व वाईन साठी ग्राहकांची पसंती

अधिक उत्पादन, अद्वितीय चव आणि प्रक्रिया गुणधर्मामुळे महाराष्ट्र, पंजाब, तेलंगणा आणि तामिळनाडूमध्ये एआरआय ५१६ ची लागवडीसाठी शिफारस करण्यात आली आहे.